

pa nižja od cene, za katero sem odločil prodati koruzo trgovcu. Največjo zgubo pretrpimo tedaj, ako je cena koruze v času likvidacije ista, kakor v času sklepanja pogodbe.

Prej, ko končam to poglavje, omeniti mi je še nekaj o koristnem in škodljivem vplivu špekulativnih poslov oziroma na gospodarstvo.

Ročna trgovina nivelira cene efektivnega prometa na različnih tržiščih in ne dovoljuje prevelike razlike cene v času sklepanja in likvidiranja kupčije.

Ročna trgovina je torej vzrok, da se cene najvažnejših predmetov svetske trgovine na različnih tržiščih ne razlikujejo mnogo med seboj, ker špekulacija ni omejena samo na jedno borzo, ampak vpliva tudi na razvitek trgovine v prekomorskih krajih. Efektivna trgovina sama nima tega vpliva.

Škodljiv je vpliv ročne trgovine, ako spekulirajo ljudje manj premožni, ako se — kar se tiče cene, nenaravno spekulira, ker se s tem škoduje efektivnemu prometu. Škodljiva je ta trgovina tudi tam, kjer strastni spekulanti tvorijo sindikate (Ring) in složno delajo proti naravni konstelaciji gospodarstva, samo da predobijo cene na svojo stran; oni so poglavitni vzrok gospodarske nesreče, katera se imenuje: borzna kriza.

Ročne trgovine bi smeli sklepati jedino producenti robe in veletržci, ker cilj producentov je, da imajo vedno izvestno število kupcev, in cilj veletržcev pa, da imajo vedno potrebno količino robe. Na Nemškem je dolgo časa bil pravi socijalni boj proti ročni trgovini, dokler v najnovšem času ni nadvladala stranka, katera je bila proti omenjeni špekulaciji. Dandanes je dovoljena tam jedino efektivna trgovina, ker je ta tudi najboljša podlaga za razvitek narodnega gospodarstva.

S tem sem v kratko opisal različne borzne posle z blagom, v kratkem času pa pojasnim tudi borzne posle z efekti.

Kmetijstvo.

Beseda v korist čebeloreji.

„Vsa umetnost čebelarstva ne velja nič, če pomanjkuje medonosnega cvetja“. Tako se glasi že star pregovor, da je resničen, priča nam obilno skušenj. Kjer imajo čebele dobro pašo, shranijo se stari panji lahko čez zimo, pa tudi novejši se toliko bolj primejo delovanja. Nasproti pa v slabi paši hirajo boljši panji, slabejši pa naravnost ginejo. Zlasti manjši čebelorejci, ki le s težavo zakladajo na spomlad gladne panje, tožijo večinoma o slabih letinah, in da jim čebele ne storijo dobro, dajo pozne in slabe roje, na jesen pa imajo prazno satovje itd.

Tako je razmišljal že mnogi čebelar, k sklepu pa prišel do spoznanja, da edino le „slaba letina“ je vsemu kriva. Pa če tudi je marsikdaj vreme mnogo krivo, da

drevja in drugi medonosni sadeži ne cveto obilno, ali pa se pravi čas od bučelic obirati ne dado, vendar še večja krivda je v tem, ker imamo v naših krajih sploh premalo medonosnega drevja in zelenja. Da bi tega bilo obilno, imele bi čebele vedno nekaj paše, ob boljših letinah pa bi lahko nabrale, da bi bili panji polni in roji močni, kar vže, da je na tem redkem plodonosnem cvetju nemogoče.

Temu se bi dalo odpomoči s tem, da bi se povsod sadilo mnogo sadnega drevja, katero se itak že samo najbolj priporoča. To namreč daje nekatero že zgodaj v spomladi hrano čebelicam, kar je jako važno za njih razvitek in delovanje.

Poleg sadonosnega drevja ne pozabimo lipe, tega slovanskega drevesa. Ona namreč rodi veliko in prav redilnega medu na svojem cvetju, katerega čebele jako ljubijo. Prepričalo se je že, da je jedna sama velika lipa do cent medu obrodila. Poleg potov ali cest pa torej niso lipe le za lepoto, temuč tudi za velik dobiček čebeloreji, kakor tudi v zdravilstvu njih cvetje jako cenimo. Sadimo torej to drevje, zlasti na uglednih mestih.

Na prostem svetu ob jarkih, na pašnikih in na mejo nasadimo pa akacije. To je že les nekaj vreden radi svoje trpežnosti, ali akacija ima tudi obilo cvetja, katero čebelam jako ugaja.

V krajih, kjer ajda dobro uspeva, daje ta čebelam na jesen obilno pašo. V Rusiji, kjer imajo velikanska polja z ajdo obsejana, vozijo ali nosijo čebelarji svoje blago ob času cvetja ajde na polju kjer imajo čebele kratko pot do cvetja. V par tednih, če je vreme ugodno, so panji polni medu. Najraje vzamejo za to panje „starce“, katere na zimo „podavijo“.

Ker pa ajda ne stoji v vsakem kraju, treba ondi za čebele izbirati in sejati kakšno drugo rastlino, ki tudi daje obilno pašo. Takšna bi bila bela detelja, katera naj bi bila sejana ob logih, kjer raj raste.

Da se bi čebeloreja bolje ponašala, napraviti se bi morali poskusiti s sajenjem in sejenjem medonosnih rastlin v množini, posebno še blizu čebelnjaka. Toda tega pravila naj se ne bi poprijel le posameznik, temveč celi kraji, okrožja in dežele naj bi enako ravnale, potem bi ne trebalo tarnati čebelorejcem o slabih letinah, ker so s tem samo preskrbeli hrane tem živalicam. Pohorski.

Kmetijske raznoterosti.

Napačno mnenje o vrednosti mleka. Vzgaja se skoro navadno, da se slabi, malokrvni otroci ali ljudje hočejo okrepiti z mlekom in sploh mlečnatimi jedili meneč, da je to najbolj redilno in tečno za njih slabost. Kako napačno da je to, je dokazal prof. Bunge. On pravi, da res postanejo ljudje po vživanju mleka na videz bolj zdravi in debeli, a da so pri tem navadno zelo oslabei in bledi, ker mleko ima prav zelo malo železa, ki je izključno potrebno za zoravje človekovo, v sebi. — Tako na pr. je v krompirju še enkrat toliko železa kot v mteku, kar je dokazal v Berolinu pri javnem predavanju dr. Fürst po naslednjih številkah: